

ΠΕ.ΔΙ.ΕΚ. ΗΠΕΙΡΟΥ

ERASMUS+ :
2020-1EL01-KA101-077952

CONSORTIUM- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

«ΜΕΤΑΒΑΙΝΟΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΣΕ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ
ΜΕΘΟΔΟΥΣ
ΓΙΑ ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΩΡΙΣ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ"»

2^Η ΘΕΜΑΤΙΚΗ

«ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ»

➤ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗ:

ΔΡ. ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ Ν. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

➤ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ:

ΕΥΧΑΡΙΣ ΓΟΥΒΕΛΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΠΕ.ΔΙ.ΕΚ. ΗΠΕΙΡΟΥ

«The material of the project reflects only the author's views. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission or the Hellenic National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein».

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

10^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΛΩΡΟΣ

21^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ : ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΟΥΛΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ: ΧΑΡΙΣ ΜΕΓΑ

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΜΠΑΡΚΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ ΑΡΤΑΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ

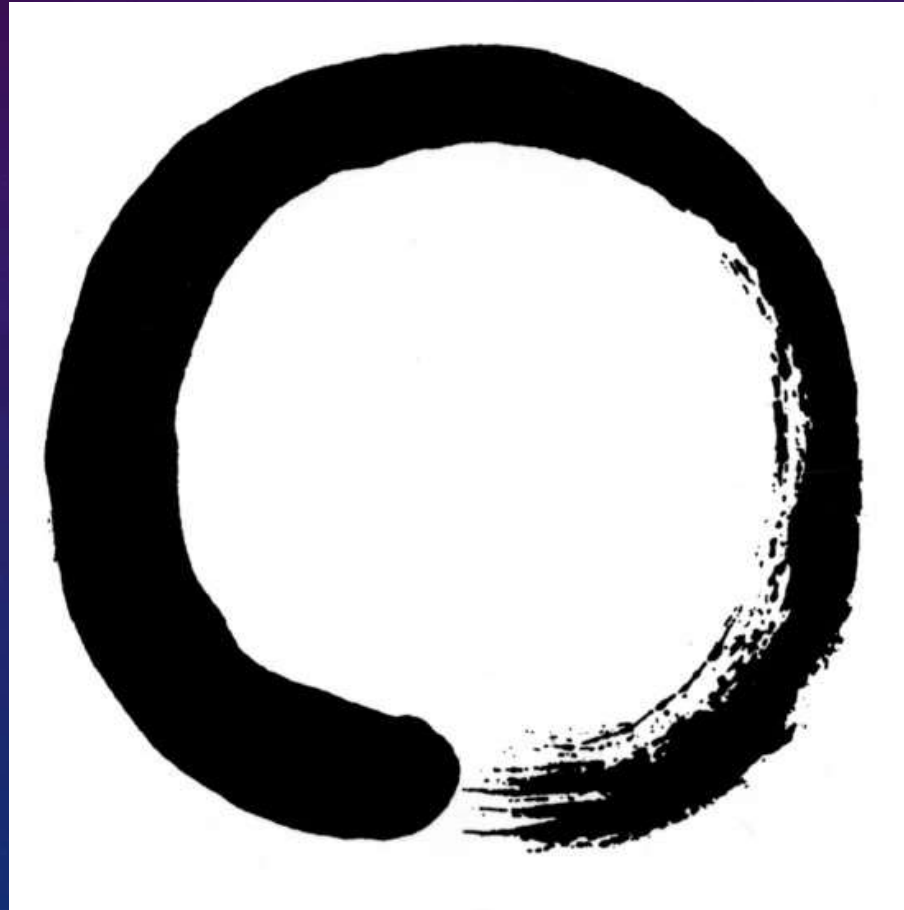
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΙΡΚΙΖΑΤΩΝ ΑΡΤΑΣ: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ ΑΡΤΑΣ: ΑΝΤΖΕΛΑ ΧΙΛΑΪ

3^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ: ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΩΣ ΡΥΘΜΙΣΗ

ΣΚΟΠΟΣ: ΓΝΩΡΙΜΙΑ, ΕΝΩΣΗ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ο κύκλος ως ρύθμιση

Σκοπός: γνωριμία, ένωση, επικοινωνία

α) Είμαστε σε κύκλο. Καθένας με τη σειρά έρχεται προς το κέντρο του κύκλου, λέει το όνομά του με έναν ιδιαίτερο τρόπο και κίνηση. Οι άλλοι, αμέσως μετά, επαναλαμβάνουν ακριβώς με τον ίδιο τρόπο ομιλίας και κίνησης.

β) Γνωριμία με τη χρήση ελαστικού νήματος (1): ο καθένας το πετάει στον διπλανό του λέγοντας το όνομά του και στη συνέχεια, στην επιστροφή, το όνομα του διπλανού του.

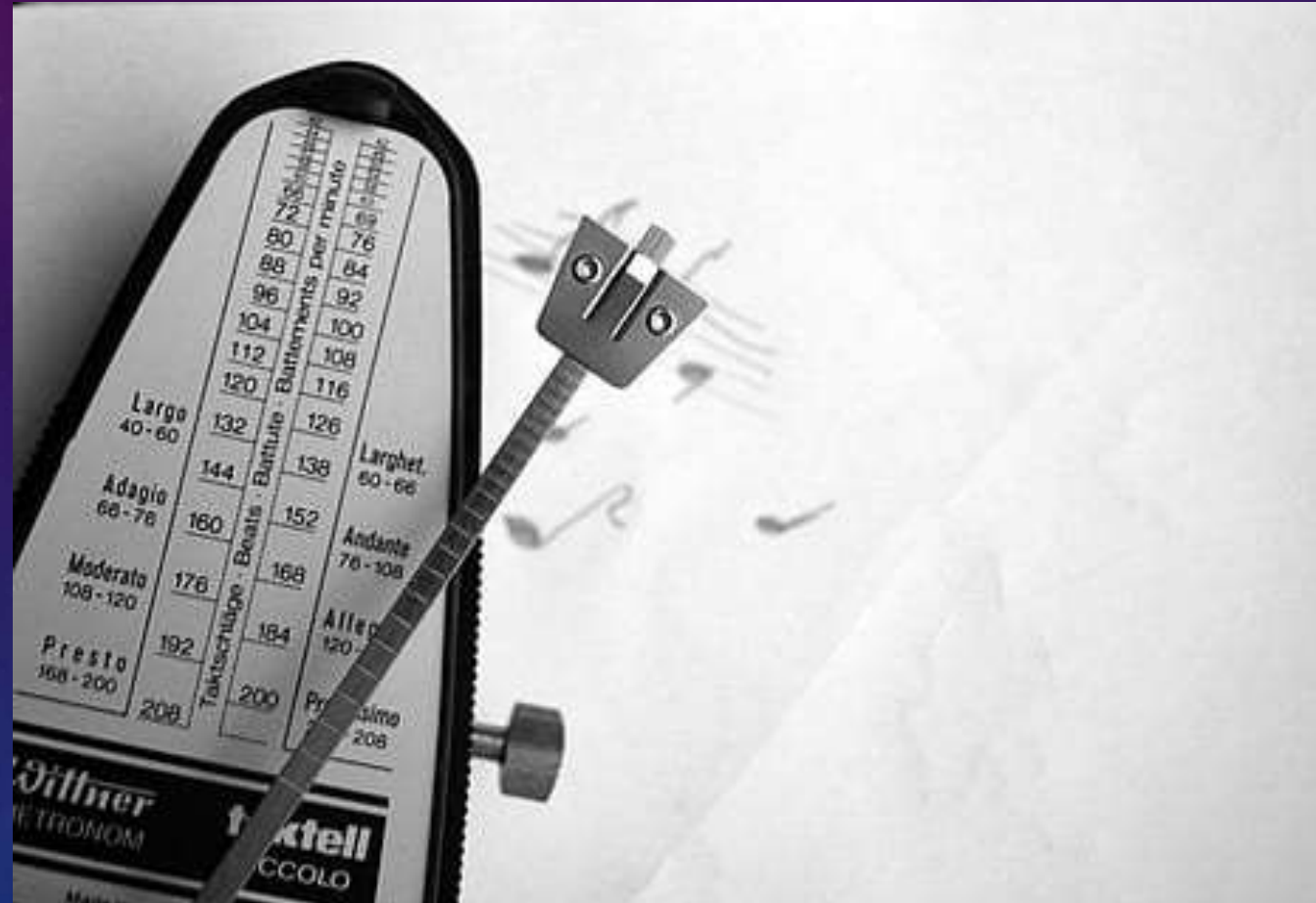
γ) Γνωριμία με τη χρήση ελαστικού νήματος (2): Γίνεται τυχαία ανταλλαγή του νήματος, λέγοντας το όνομα οποιουδήποτε μαθητή. Δημιουργείται «ιστός» και διάφορα σχήματα.

δ) Σε κύκλο πετάει ο ένας στον άλλο μια φανταστική μπάλα με όποιο μέρος του σώματος και με όποιον τρόπο θέλει. Ο άλλος προσπαθεί να την πιάσει με κάποιο μέρος του σώματός του. Δεκτή και η αποτυχία πιασίματος.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ

ΣΚΟΠΟΣ: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ, ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΚΟΙΝΟ ΡΥΘΜΟ

Ο ρυθμός ως συμπλήρωμα

Σκοπός: ενίσχυση της ένωσης, της συμμετοχής μέσω του συντονισμού σε κοινό ρυθμό.

α) Σε κύκλο λέμε τα ονόματά μας με τη σειρά, χτυπώντας παλαμάκια με συγκεκριμένο ρυθμό. Μετά κάνουμε την αντίστροφη πορεία, ο καθένας το όνομα του διπλανού του.

β) Δίνουμε οδηγίες για καθημερινές ρουτίνες του σχολείου με ρυθμό, π.χ. «α-νοί-γε-τε - τα -βι-βλί-α» ή για συλλαβές με πρώτα γράμματα ή για μέρες της βδομάδας κλπ

γ) Παιχνίδι «ζιπ- ζαπ- ζοπ»: Σε κύκλο ο καθένας λέει τις τρεις αυτές λέξεις με σχετική κίνηση (παλαμάκια). Στο «ζοπ» δίνει τον λόγο σε άλλον, τον δείχνει.

δ) Εξέλιξη της παραπάνω άσκησης: αφηγούμαστε ή συζητάμε μεταξύ μας ακαταλαβίστικα, λέγοντας ζιπ- ζαπ- ζοπ με διάφορους τρόπους, σαν να μιλάμε. Χρησιμοποιούμε εκφράσεις προσώπου, σώματος, χροιά φωνής για να γίνουμε κατανοητοί.

ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ, ΓΛΩΣΣΑ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

ΣΚΟΠΟΣ: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΈΚΦΡΑΣΗ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Η παντομίμα: γλώσσα χωρίς σύνορα

Σκοπός: επικοινωνία, έκφραση, δημιουργικότητα

α) Ο καθένας μόνος του δείχνει με παντομίμα μια δράση της καθημερινότητας ή ένα επάγγελμα ή ένα συναίσθημα και οι άλλοι το ερμηνεύουν.

β) Σε μικροομάδες ετοιμάζουν και παρουσιάζουν μια σκηνή, την οποία οι άλλοι προσπαθούν να αναγνωρίσουν.

Η ΟΜΑΔΑ(SOUNDSCAPE)

ΣΚΟΠΟΣ: ΈΚΦΡΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΟΜΑΔΙΚΟΤΗΤΑ

Η δύναμη της ομάδας (soundscape)

Σκοπός: έκφραση, επικοινωνία, συντονισμός, ομαδικότητα

Ο καθένας επιλέγει να δημιουργεί με το σώμα, τα χέρια ή το στόμα του κάποιον ήχο. Π.χ. αν επιλεγεί ως θέμα το δάσος, άλλος κάνει την κουκουβάγια, άλλος τον αέρα, άλλος τα φύλλα κλπ. Στην αρχή λειτουργούν αυτόνομα. Σιγά σιγά όμως συντονίζονται και βγαίνει ένα ομαδικό – μοναδικό ηχητικό τοπίο.

ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΓΙΑ ΜΕΝΑ;

ΣΚΟΠΟΣ: ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ-ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ

Τι πιστεύετε για μένα;

Σκοπός: συνειδητοποίηση – κατάργηση των στερεοτύπων

Δείχνουμε φωτογραφία ενός ανθρώπου, άγνωστου στο κοινό, γνωστού όμως σε μας. Ζητάμε να υποθέσουν στοιχεία για την οικογενειακή, οικονομική, επαγγελματική, μορφωτική κλπ κατάστασή του.

Ρωτάμε πού βασίζονται οι υποθέσεις αυτές.

Στο τέλος αποκαλύπτουμε τα αληθινά στοιχεία του ανθρώπου και προβληματιζόμαστε για την αιτία που τους έκανε να σκεφτούν ό,τι σκέφτηκαν (προκατάληψη, ταμπέλες, στερεότυπα).

Όταν πρόκειται για παιδιά, προσέχουμε το είδος των ερωτήσεων να είναι «ανώδυνο» π.χ. ποιο μπορεί να είναι το αγαπημένο του σπορ, φαγητό κλπ, τι του αρέσει να κάνει τον ελεύθερο χρόνο του κλπ

ΘΑ ΒΡΕΙΣ ΤΟ ΚΑΡΥΔΙ ΣΟΥ;

ΣΚΟΠΟΣ: ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΣΗΜΑΣΙΑ ΣΤΙΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΥΝ ΤΟΝ ΚΑΘΕΝΑ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ

Θα βρεις το καρύδι σου ;

Σκοπός: κατανόηση της διαφορετικότητας, σημασία στις λεπτομέρειες που κάνουν τη διαφορά και κάνουν τον καθένα ξεχωριστό.

Ο καθένας παρατηρεί πολύ καλά το καρύδι του, προσέχοντας λεπτομέρειες, σημάδια, σχήμα, μέγεθος κλπ. «Συνομιλεί» μαζί του.

Στο τέλος, αφού αναμιχθούν όλα, ο καθένας προσπαθεί να βρει το δικό του.

*Το να μάθω να παρατηρώ με λεπτομέρεια είναι ο δρόμος κι όχι ο στόχος. Είναι μια δεξιότητα για να πετύχω τον στόχο.

ΜΑΘΗΤΕΣ VS ΔΑΣΚΑΛΩΝ/ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΚΟΠΟΣ: ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΝΑ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΓΙΑ ΚΑΤΙ, ΝΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΕΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙ ΣΕ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟ. Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ “DEBATE”

Μαθητές vs δασκάλων/ διεύθυνσης

Σκοπός: μέσω του διαλόγου να μπορεί κάποιος να αποφασίζει για κάτι, να διαπραγματεύεται και να καταλήξει σε συμβιβασμό. Η τέχνη του “debate”.

Παιχνίδι ρόλων: «**Πάρτε έναν ρόλο, αποφάσισε, διαπραγματεύσου**». Χωρίζονται σε δύο ομάδες: εκπαιδευτικοί/διεύθυνση σχολείου και μαθητές.

Το παιχνίδι είναι οργανωμένο σε δυο στάδια:

α) Κάθε υποομάδα πρέπει να πάρει μια απόφαση.

β) Οι δυο ομάδες διαπραγματεύονται τις αποφάσεις τους -> καταλήγουν σε συμβιβαστική λύση.

Οι μαθητές πρέπει να μιλήσουν μεταξύ τους για τις προσδοκίες τους, τις απογοητεύσεις, τα αιτήματά τους κ.τ.λ. από τους δασκάλους και τη διεύθυνση του σχολείου.

Προτείνουν 3 ιδέες για το κάθε πεδίο και η διεύθυνση/ σύλλογος διδασκόντων εγκρίνουν μόνο τη μία. Τα πεδία είναι: *εκπαιδευτικά υλικά, *διαμόρφωση- συντήρηση σχολικού κτιρίου, *σχολικές δράσεις.

(Παρατηρούμε τι αισθάνονται, αν ακούγεται η άποψή τους, αν υποστηρίζουν την άποψή τους κλπ.)

***Κάρτες με τύπους μαθητών, τύπου Belbin:**

Με αφορμή την προηγούμενη άσκηση ή οποιαδήποτε δράση που απαιτεί συνεργασία, ο καθένας επιλέγει τον τύπο ανθρώπου ή μαθητή που θεωρεί ότι τον χαρακτηρίζει. Ο στόχος της άσκησης είναι να αναγνωρίσει ο καθένας χαρακτηριστικά του εαυτού του και του άλλου.

Παρατηρούμε αν συμφωνεί αυτό που είπαν οι άλλοι για τον εαυτό τους με αυτό που νομίζουμε για αυτούς στον λίγο χρόνο που γνωριζόμαστε. Αν άλλαξε η εικόνα μας για αυτούς. Τους καταλαβαίνουμε καλύτερα τώρα; Τους δεχόμαστε έτσι όπως είναι; Να σκεφτόμαστε ότι το ίδιο ισχύει και για τα παιδιά.

Μαθησιακό προφίλ (Felder & Silverman)

A) Αισθητηριακός- Διαισθητικός

Ο αισθητηριακός τύπος είναι πρακτικός και επιλύει προβλήματα με προκαθορισμένες διαδικασίες. Λειτουργεί προσεκτικά αλλά αργά.

Ο **διαισθητικός** προτιμά τις ερμηνείες και την πολυπλοκότητα, ενώ κουράζεται με λεπτομέρειες κι επαναλήψεις. Λειτουργεί γρήγορα, αλλά απρόσεκτα.

B) Οπτικός- Λεκτικός

Ο **οπτικός** τύπος προσλαμβάνει τις πληροφορίες μέσω εικόνων.

Ο **λεκτικός** προσλαμβάνει τις πληροφορίες μέσω του γραπτού και προφορικού λόγου.

Γ) Ενεργητικός- Στοχαστικός

Ο **ενεργητικός** τύπος κατανοεί την πληροφορία συζητώντας ή εφαρμόζοντάς την. Προτιμά τις συζητήσεις μικρής ομάδας.

Ο **στοχαστικός** τύπος κατανοεί την πληροφορία, αφού την σκεφτεί, αναλύοντάς την πολλαπλά. Προτιμά την ατομική μάθηση, σε διαθέσιμο χρόνο.

Δ) Σειριακός- Σφαιρικός

Ο **σειριακός** ακολουθεί συγκεκριμένα βήματα για την κατανόηση των πληροφοριών και την εύρεση λύσεων. Διαθέτει αυξημένη αναλυτική ικανότητα.

Ο **σφαιρικός** τύπος προσλαμβάνει τις πληροφορίες ολιστικά, προσεγγίζοντας το υλικό τυχαία και ξαφνικά. Διαθέτει αυξημένη συνθετική ικανότητα.

ΣΧΕΔΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΚΟΠΟΣ: ΝΑ ΜΠΟΡΕΙ Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΣΧΕΔΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Σχέδια μαθήματος

Σκοπός: να μπορεί ο δάσκαλος να διαμορφώνει σχέδια μαθήματος με συγκεκριμένους στόχους για τα διαφορετικά επίπεδα μαθητών στην τάξη.

A) Χωρισμός σε 2 ομάδες. Κάθε ομάδα δημιουργεί ένα σχέδιο μαθήματος για τη δική της ομάδα στόχο (**learning group**) έχοντας υπόψη συγκεκριμένα κριτήρια:

Καθορισμός και κατανόηση της ομάδας μάθησης

Π.χ.

Ηλικία: 9

Αριθμός παιδιών τάξης: 20 (12 αγόρια, 8 κορίτσια)

Εθνικότητες: Έλληνες, Αλβανοί, πρόσφυγες

Γλώσσες: ελληνικά, αλβανικά, φαρσί, λίγα αγγλικά

Ικανότητες και κατεκτημένη γνώση (assumed knowledge): A1, A2, B1, B2

Ειδικές ανάγκες (special needs): Ένα αυτιστικό παιδί

Αδυναμίες: ...

Κοινωνικό- οικονομικό υπόβαθρο: μονογονεϊκές οικογένειες αρκετές, κάποιοι άνεργοι κλπ

Θρησκεία: Χριστιανοί ορθόδοξοι, μουσουλμάνοι, άθεοι.

Εστίαση στη μεθοδολογία- μερικά βασικά σημεία

- Καθορισμός και κατανόηση της ομάδας μάθησης
- Θέσπιση βασικού στόχου
- Μεθοδολογία:
  - ✓ βιωματική μάθηση
  - ✓ Συνεργατική μάθηση
  - ✓ Εκμάθηση βασισμένη στην επίλυση προβλημάτων
  - ✓ Μεθοδολογία μάθησης βάσει διερεύνησης
  - ✓ Μάθηση με βάση το διάλογο

Στάδιο (τι)	Στόχος (γιατί)	Χρόνος	Αλληλεπίδραση	Μεθοδολογία	Διαδικασία/ δραστηριότητες
			T/S (teacher/ student) S/S (student/ student) in pairs tw (team work)		

Β) θέτουμε έναν βασικό στόχο και κάποιους υπο- στόχους. Έπειτα με βάση το γλωσσικό επίπεδο του χρήστη προσδιορίζουμε αυτά που θα είναι ικανός να κάνει (be able to). Π.χ.

ΠΕΡΙΟΧΗ (Κύριος στόχος)	Στόχοι (Υποστόχοι)	ΒΑΣΙΚΟ	ΜΕΣΑΙΟ	ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ
Ισότητα και διαφορετικότητα	Αναγνώριση των στερεοτύπων και ενσυναίσθηση	Να μπορεί να ακούσει και να καταλάβει ότι υπάρχουν διαφορετικοί άνθρωποι, αλλά είναι μέλη της ίδια ομάδας	Να μπορεί να αποδέχεται τις διαφορετικές γνώμες και τους διαφορετικούς τύπους στερεοτύπων	Να συμπαραστέκονται στους συμμαθητές τους, να αποδέχονται τα στερεότυπα και να τα ξεπερνούν

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΣΤΟΧΟΙ		
Αποδοχή της διαφορετικότητας	<ul style="list-style-type: none"> -Αναγνώριση της διαφορετικότητας -Ανάπτυξη κριτικής σκέψης -Καλλιέργεια ενσυναίσθησης 	<p>Να μπορούν να αναγνωρίζουν ότι υπάρχουν πολύ βασικές διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους, παρατηρώντας την εξωτερική τους εμφάνιση. Να μπορούν να αναγνωρίζουν λεπτομέρειες όπως: ύψος, ηλικία, φύλο, χρώμα.</p> <p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ Ανάπτυξη παρατηρητικότητας και επικοινωνιακών δεξιοτήτων</p>	<p>Να μπορεί να αντιλαμβάνεται μια μεγάλη γκάμα χαρακτηριστικών για την προσωπικότητα, όπως: συναισθήματα, σκέψεις και στάσεις ώστε να γίνουν ικανά να εκτιμούν όλα τα ανθρώπινα όντα.</p> <p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ Ενεργητική ακρόαση Βελτίωση της συνεργασίας επικοινωνία</p>

Προετοιμασία σχεδίου μαθήματος

ΟΝΟΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΧΡΟΝΟΣ
		ΕΠΙΠΕΔΟ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΛΙΚΑ	
ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ		
ΚΑΤΑΚΤΗΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ		
Αναμενόμενα προβλήματα και λύσεις (Για τους μαθητές)		
Αναμενόμενα προβλήματα και λύσεις (Για τον εκπαιδευτικό)		
Στόχοι αυτοαξιολόγησης εκπαιδευτικού		

Παρατήρηση: -Στόχος δεν πρέπει να είναι το να μάθουν ονοματικές και ρηματικές φράσεις, αλλά να γίνουν ικανά να εκφράζουν την άποψή τους.

-Στόχος δεν είναι να μάθουν αόριστο- παρατατικό, αλλά να γίνουν ικανά να περιγράψουν, να εκφράσουν, να μιλήσουν για περασμένα γεγονότα, συναισθήματα και στη συνέχεια να γίνουν ικανά να μιλούν για ιστορικά γεγονότα και προσωπικότητες τους παρελθόντος.

ΑΞΙΕΣ	ΣΤΑΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ
<p>Εκτίμηση/ σεβασμός για την πολιτιστική ποικιλομορφία και διαφορετικότητα</p> <p>Εκτίμηση/ σεβασμός προς τα υπόλοιπα ανθρώπινα όντα</p> <p>Εκτίμηση/ σεβασμός για την πολιτιστική ετερότητα</p>	<p>Ενσυναίσθηση και αποκέντρωση</p> <p>Ανοχή στην ασάφεια</p> <p>Ευελιξία και προσαρμοστικότητα</p> <p>Αυτοσυνείδηση και αυτογνωσία</p> <p>Ανοχή</p> <p>Επικοινωνιακή επίγνωση</p> <p>Κριτική σκέψη</p> <p>Διαπολιτισμική συμπεριφορά</p> <p>Κριτική πολιτισμική συνείδηση</p>	<p>Πολυπρισματικότητα</p> <p>Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης</p> <p>Γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες</p>	<p>Γνώση και κατανόηση των πολιτισμών γενικά</p> <p>Γνώση και κατανόηση άλλων πολιτισμών</p>

Παράθεση παραδείγματος βασικού στόχου για κατανόηση της έννοιας του χρόνου

ΣΤΑΔΙΟ (Τι;)	ΣΤΟΧΟΣ (Γιατί;)	ΧΡΟΝΟΣ	ΑΛΛΗΛΕ- ΠΙΔΡΑΣΗ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Εισαγωγή	Ενεργοποίηση της έννοιας του χρόνου	5 λεπτά	Δ-Μ	Προοδευτική μάθηση	Να τοποθετήσουν στην γραμμή του χρόνου τα γενέθλιά τους
Εστίαση στο νόημα	Να περιγράψουν παρελθόντα γεγονότα. Να εκφράσουν συναισθήματα	10 λεπτά	Μ-Μ	Βιωματική μάθηση	Μιλούν για την μέρα των γενεθλίων τους
Εμβάθυνση	Να κατανοήσουν την έννοια του χρόνου παρατηρώντας τις αλλαγές	15 λεπτά	ζευγάρια	Σ υνεργατική μάθηση	Προβολή βίντεο σχετικό με αλλαγές (στο σώμα, στον χώρο, στο περιβάλλον...)
Επέκταση γνώσης	Αποσαφήνιση της ιστοριογραμμής	15 λεπτά	Ομαδική εργασία	Μεθοδολογία μάθησης βάσει διερεύνησης	Σ ύνδεση με γενέθλια ιστορικών προσώπων. Πότε γεννήθηκε; Πόσο έζησε;

«The material of the project reflects only the author's views. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission or the Hellenic National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein».